

DOBOSS GYULA

A szörny

Akkoriban, túl váláson, keserveken, hazajöttem a világ túlfeléről. Pár hónap múlva találkoztam Nellivel, akivel húsz éve, szinte gyerekként együtt akartunk átszökni a határon. De ezt a véletlen – vagy sorsszerű – újbóli találkozást megelőzték a zavaros és baljós események, amelyekért csakis magamat okolhattam. Igyekszem higgadtan elbeszélni és megérteni, mi történt.

A főváros egyik prolikerületében sikerült lakást kapnom, egy garázs fölötti, félig üres bérház első, úgy-ahogy kipofozott, rendbe hozott emeletén. A külső falakon graffitik, félelmetes méretű, düllelt szemű pofák, obszcén jelenetek, hatalmasra kinagyított nemi szervek, hullámzó tenger hajóval, rejtélyes mandalák, ki tudja, mi még. Olcsó volt a lakás, mit lakás! Kertecben egy odú. Ezen a bizonyos első emeleten minden szoba foglalt volt. Tizenhárom kisméretű kégli, a folyosó végén egy konyha két villanytűzhellyel, mellette egy férfi és egy női vécé, zuhanyozóval. A házfelügyelő nem lakott itt a szörnyházban.

A konyha, hah! Maga a borzalom. Bár kiírták, hogy mindenkinek rendet, tisztaságot kell hagynia maga után, ilyesmiről szó sem volt. Ha valamelyik vénaszony kifuttatta a tejet a rezsóra, akkor az odaégett, bűzölgött még napok múlva is. A tűzhely melletti asztalt nagyjából egy tányérnyi helyen letörölte maga után az illető, de gondolhatni, hogy milyen kosz maradt még ott, és ez évek óta gyűlt. Savanyú bűz és hideg fogadott ebben a konyhában, ha nagy csavargások után, hajnalban mégis rászántam magam, hogy kotyvasztok egy hagymás-szalonnás rántottát.

A zuhanyzó külön história. Lakott a folyosón egy kurva meg a lánya. Az asszony árulta a lányát is, aki tizenkét-tizenhárom éves lehetett, ugyanakkor féltékenyen vigyázott rá, nehogy szerelemből, értsd, ingyen nyújtsa szolgálatait. A férfizuhanyozóban örökké mindenféle gyanús maradványok és mocsok. Emlékszem, egyszer egy földhöz vágott vagy elejtett csalamádés üveg véres szilánkjai és az abból kiborult savanyúság rohadt napokig az egyik sarokban. Nem tudom, mi történhetett, talán az illető ki akart piszkálni az elejtett üvegből ehető darabkákat, uborkát,

ilyesmit, és megvágta a kezét, vagy valakinek a fején tört össze, és azért volt véres. Ettől a kupactól ötven centiméterre csorgott a zuhany, gyakran nem volt forró víz, és majdnem mindig negyed órát kellett várni, míg lassan meglangyosodott, majd megmelegedett az egyébként jeges és gyengén folydogáló víz.

No, itt történt, hogy fürödvén éreztem, nem vagyok egyedül. Ahogy jobban körülnéztem – hajnali órán égtek a lámpák, de már beszűrődött kintről is egy kis világosság –, megláttam a vécéajtó részében ezt a gyerekkurvát. Néma csöndben figyelt, máig nem tudom, mit akart, mit nézett. Talán csak félt otthon a szobájukban, ahol az anyja egy kliensével nyiháncolt, és kimenekült ide, a férfvécébe, zuhanyozóba, abban a hitben, hogy itt nyugodtan ellesz, nem jönnek utána, nem nyitnak rá. Nem gondoltam ezeket végig, inkább valami kíváncsiság ébredt bennem, meg szájalom, de azért a fejlett leánytest jelenléte izgatott is. Nem sokáig tűnődhettem, elzártam a vízcsapot, magam elé tettem a törülközőt, és abban a pillanatban éktelen visítással, ordítással berontott a zuhanyzóba a kölök anyja, mögötte pár lépéssel követte a kuncaftja. Ijesztőek voltak így, ketten együtt. A nő az öklét rázta az orrom előtt, hogy elcsábítom a lányát, én fogtam magam előtt a törülközőt az egyik kezemmel, a másikkal védekezni próbáltam, hogy ne jöjjön hozzám túl közel ez a bestia. A férfi mögötte lábszárközépig érő slicces gatyában volt, a slicc félig ferdén kinyílt, az ürge hosszú fekete haja, borostás pofája, részegen vagy kátyósan ide-oda bolyongó tekintete megrémisztett. Nem tudom pontosan, mi vetett véget az egésznek, valahogy kipofozta a férfi-budiból a muter a lányát, a kuncaft passzívan ólálkodott körülöttük, és visszavonultak. Gyakran történtek hasonló dolgok ebben a szegények lakta albérlőházban. Érdekes, hogy a szobámban, ahol semmi szép nem volt, valahogy mégis már-már kellemesen éreztem magam. Délelőttönként volt egy fél óra, amikor besütött a Nap az ablakon, amelyen kopott, kék függöny lógott, az ablakok között pedig egy rongyos textilredőny.

Ebben a lakásban, ha behúztam magam után az ajtót, és – ezt mindig megtettem – ráfordítottam a kulcsot, azt hittem, szabad vagyok. Volt normális munkahelyem, egy szerkesztőségben dolgoztam, nem túl nagy szigorúságban, nem kellett korán kelni, jutott időm kijózanodni, meg kivakarni magam a fáradtságából, és így keltem útra a város túlsó végére hosszú buszozással és villamosozással.

Részlet a kiadás előtt álló *A Merza-unoka* című vallomásfikcióból

A szerkesztőségi órák után programom nagyjából hasonlóan zajlott nap mint nap. Az íróféle népséggel dél körül lementünk a szomszédos kricsmibe valamit inni, ez a kulturált beszélgetés helyszíne volt, néha nők is jöttek velünk, olykor nagyon érdekes, kellemes emberekkel ültünk együtt, és hamar kialakult, körvonalazódott inkább, vagy fölsejlett az esti, netán éjszakai menetrend is. A bizalmaskodó vagy túl barátságos nőneműek jelezték, hogy mit terveznek. Általában valakikkel valamit megbeszéltem, valamilyen randevút későbbre, valakit valahová valameddig elkísértem, vagy engem kísértek el a villamosig vagy metróig, és aztán egy-két óra magány következett. Furcsa, magány a zsúfolt városban. Úgy értem, hogy nem volt mellettem senki, akihez szólnom illene, lődörögtem, szándékosan eggyel előbb vagy később szálltam le, mint kellett volna. Betértem egy antikváriumba, viszonyoztam egy-egy nő alig leplezett pillantását, ha sunyin mosolyogtak, utánuk is fordultam, de már tudtam, hogy semmi kedvem belebonyolódni valami kapcsolatba, hazug dumába, aminek úgyis tudjuk, mi lesz a vége.

Általában ilyenkor, délután négy-öt óra körül ejtettem meg az egyetlen étkezésem, amit viszonylag nyugodtnak mondhatok. Némi ivás után, éhesen valahol egy sarokban megettem egy főtt tojást, egy nagy szelet zsíros kenyeret, máskor, máshol egy tál főzeléket, fasírozottal. Indultam haza. Micsoda szó! Otthon. Egy koszos egérlyuk nyomorgó, totyogó öregek, bűnözők, prostituáltak házában. De azt csináltam, amit akartam. Úgy osztottam be a napomat, ahogy nekem tetszett. Nem volt rám senki sem féltékeny, hacsak nem gondolok a kurvára, aki a lányára vigyázott, de hát ez lényegtelen, ezek a dolgok nem érintettek mélyebben. Lehet, hogy megijedtem, lehet, hogy bosszantott, lehet, hogy zavart. Mégsem kellett azt éreznem, hogy bűnt követek el valaki ellen. Nem kellett attól sem félnem, hogy valaki megcsal, megkínozz. Ez idő tájt az életemben nem volt olyan nő, aki be tudott volna csapni, mert nem bíztam senkiben. Persze, nem találtam a helyem ebben az odúban, ha épp nem volt nagyon sürgős olvasnivalóm, munkám, akkor lementem a telefonfülkéhez, nem működött, továbbmentem, a harmadikból tudtam telefonálni, előkotortam azt a fecnit, amire felírta a számát valamelyik nő, vagy nem telefonáltam senkinek, csak nyakamba vettem a városrészt azzal, hogy egyik kocsmából a másikba húzva a belem, valahogy túl élem az estét és a féleljeszakát.

Majdnem mindig találkoztam haverokkal, ismerős pofákkal, párocskákkal. Az is előfordult, hogy a kocsmában ismerkedtem. Általában nem féltem, egyrészt jóhiszeműen nem gondoltam, hogy épp engem bárki bármiért bántani akarna. Másrészt, a heti egy-két karate-edzés, amelyeken nagyon meghajtottak bennünket, valami önbizalmat adott, nem mintha igazi verekedővel vagy egy-két stricivel szemben meg tudtam volna védeni magam, de egyenlő küzdelem esetén megálltam volna a helyem. Mint ahogy elő is fordult ilyesmi, s meggyőződhettem arról, hogy ha megütnek, éppen attól múlik el az a remegős, szorongós intellektuel gyávaságom, és szakszerűen reagálok, bár elég lassan. Többnyire megfontoltam, hogy mit teszek. Most rálépek az elől hagyott lábfejére, és jobb öklöm behajlított középső ujjának csúcsával a homlokába ütök. Mivel nem tudott hátralépni az illető, a sújtás teljes erejét a feje fogta fel, ez viszonylag kis lendület esetén is erős megrázkódtatást okozott keményebb koponyákban is. Na, mindegy, nem részletezem. Csak eszembe jut, hogy wado-ryunak, szelíd galambnak hívták ezt a művészeti ágat, a karatézők ugyanis művészeti ágnak nevezik azt a változatot, amelyet ők üznek, nos, ez a „szelíd galamb” társaság bizony sok gyanús elemet tartott együtt. A mester kemény, de emberséges alak volt, abból a fajtából, akit bizonyára vidáman meg mertek támadni vézna suhancok, aztán örök életükre szóló tanulással vonszolhatták haza egymást. Ez a pacák ugyanis úgy nézett ki, mint egy elhízott könyvtáros. Alacsony volt, köpcös, kopaszodó, egyenletes mozgású, szelíd mosolyú. Magas fokozatai voltak, úgy csapódott ki és vissza a balja, hogy a következő pillanatban már a másik ökle legyen ugyanabban a pozícióban. Szóval olyan gyorsan történt ez a váltott ütés, mint ahogy a kaméleon nyelve vág ki a gyanútlan légyre, amelyik mire végiggondolná, hogy itt mi történik, már a hulló gyomrában van. Szóval ez a vilámkező D. volt a mesterünk. Mit is akartam az egészéből kihozni? A *szelíd galamb* elnevezést. Szörnyetegek is voltak közöttünk, az egyik fiú, harmadannyi idős volt, mint én, tizennégy éves lehetett, az edzések szünetében a nundzsakuval verte a saját lábát hosszú percekig. Mindkét sípcsontja hullámosan göcsörtös és színes volt. Az ütésektől zúzódások, duzzanatok – szerintem beforrott repedések, törések – voltak rajta. Na, ennyit a galambok szelidségéről.

Visszatérve ezekre a reménytelen, de valahogy mégis mámorítóan szabad csavargásokra: erős vol-

tam még fizikailag, bírtam az italt, és valami hajtott, űzött, mintha húzna, mintha valamit el kellene érnem. És föltétlenül azon az éjszakán! Nem majd, egy-két hét, hónap vagy év alatt. Valakit megtalálni? Marhaság.

Sokszor találkoztam D.L. barátommal. Furcsa az élettörténete. Vagy B.J.-vel, különös alak, a közelben lakott egyedül. Hihetetlenül fekete és hosszú, homlokba csapzó hajzatától ijesztően elütött halálsápadt arcbőre, illetlőleg viszont a hisztérikus idegességtől villogó tekintete. Mintha mindig azt nézte volna, hogy kibe lehet belekötni. Végtelenül agresszív volt, de tudjuk a leckét, ez az ember félt. Félt a rendőrségtől, félt az otthonülő, nagyseggű, jóindulatú, de már keserű feleségétől, félt a család iránt érzett felelősségtől és attól, hogy nem tudja a tehetségét bizonyítani a világnak és önmagának. Nagyon idétlen ügyekbe keveredtem miatta. Dumáltunk valahol, vagy lődörögtünk, mondjuk éjfélután, már túl a vita jobbik részén, most jött a kötekedés, hogy én mit, hogyan, miért vagyok gyáva, miért nem teszem ezt vagy azt. Ha nem akadt más, akkor velem veszekedett ádázul ez a sorsüdözött ember, aki mindenekelőtt költőnek tartotta magát, de az is lehet, hogy mindenekelőtt politikus volt.

Tehetséges és jó lélek, kevesen látták ezt meg benne. Nos, ballagunk a belváros felé, aztán meggondoltuk magunkat, elkészöntünk, elindultam hazafelé. A koszlott albérlőház lépcsőjén a bejárati lámpa alatt ült Cs., az a lány, aki annyiszor várt már ott engem. Hátizsákjában kaja, esetleg valami kis innivaló is, mondjuk az apja pálinkája. Nem is tudom, mit képzeltem én. *Kinek hittem magam*, ahogy mondani szokás. Mire véltem ezt az egészet. Mindenesetre akkor nem értékeltem különösebben, inkább csak eltűntem, persze meglegyintett a melegség, amikor megláttam újra ezt a hűséges és önzetlen teremest. Fölmentünk, lepakoltunk, és javasoltam, hogy menjünk el az Alagútba.

Az Alagút egy aluljáró melletti kocsmá volt, ahol diákok, értelmiségiek, lumpen elemek, vasutasok, s ki tudja, miféle népek szórakoztak vegyesen, búsulakodtak, néha lármásan mulattak. Ritkán megestek kellemetlen lökdösődések, veszekedések, de ezek is hamvukba haltak. Akik idejártak, azok már túl voltak azon, hogy megmutassák, kicsodák. Nem bántották egymást. Egy hervadt, agyonfestett, cigarettázó, szőkített hajjú, meghatározhatatlan korú nő ült a zongoránál, ütogette, és énekelte szokásos dalait, kupléit.

Általában háborús melódiákat. Ötven évvel azelőtti dallamokat. Az egyikre némi vodka, sör után táncolni kezdtünk Cs.-vel, vállamra hajtotta a fejét, én meg elnéztem messze a haja fölött a semmibe, de a szemem megakadt az egyik füstös asztalnál gubbasztó magányos nőn. Nem emlékszem pontosan, hogyan történt, vagy nem akarom elmondani, nem érdekes. Lényeg, hogy egy idő után ezzel a nővel beszélgettem az asztalánál. Csomi elment, vállán lógatva lapos, fekete hátizsákját. Az ismeretlen néember nem volt izgalmas vagy érdekes számomra. Nem tudom, mit akartam tőle, miért ültem oda, talán eleget tenni valami ki nem mondott felszólításnak, valami rosszszul, hülyén értelmezett férfiúi kötelességnek, hiúságnak, hogy én, ugye, ha egy nő néz rám a füstön keresztül hosszan, akkor nem állok ellen ennek a kihívó kísértésnek.

Megkérdezte, hogy miért szúrta ki, miért szólítottam le, hiszen *nem látok belőle semmit* – közölte közönséges kacérsággal. Nem tudod, hogy szép hosszú-e a lábam – mondta. Ösztönösen az asztal alá pillantottam, tényleg nem tudtam ez irányban semmit megállapítani így. Farmernadrágban volt a felsőtét helyiségben, fölül magas nyakú pulóver, fekete bőrdzseki. Fülében valami hosszan lefityegő, antik hatású drót vacak, szeme vastagon kifestve, haja nagy lobonc, kétszer akkora nőnek is elég lett volna. Minden passzolt a nevéhez: Ráhel! A szeme sötét volt, nagy – de zárt, zárkózott a tekintete. Semmit nem fejezett ki az a nézés. Vannak szemek, amelyek sugároznak vagy mélyük van, mint a tengernek. Ez a szembogár olyan volt, mint egy matt, fénytelen széndarab. Pofacsontjai szélesek, az alsó ajka kissé előreállt, ez az árnyalatnyi szabálytalanság azonnal ellenszenvet, ellenérzést keltett bennem. Valahol azt olvastam, hogy az ilyen vastagabb és előreálló alsóajkak kéjsóvárságot árulnak el gazdájukról.

Beszéltünk a helyről, az énekesnőről, megkérdezte, hogy ki volt az a csinos lány, aki nemrég elment, és hogy miért ment el. Itthagytott vajon? Veszekedtünk? Azt mondta, hogy szerinte legalább háromszor elváltam már, és én bizonyára lenézem a nőket. Arra a kérdésre, hogy ezt honnan veszi, közölte, hogy látta, hogyan bánok szegény *kislánnyal*, ezt a szót használta, meg azt is hallotta, hogyan szóltam oda a zongoristanőnek. Ezek szerint figyelt. Lehet, hogy mindent és mindenkit, de engem is. Azt mondta, egy barátnőjével lett volna randija, de már megy is, mert látja, hogy nem fog eljönni. Kérdeztem, hogy miért

nem hívja fel telefonon. A csaj telefonja általában ki van kapcsolva – mondta, csak akkor használja, ha direkt vár valamilyen hívást, vagy ő akar beszélni. A foglalkozása miatt is utálja, ha megzavarják. Grafikus, aki rajzfilmekhez fázisrajzokat készít, és ebből tengeti az életét. Mindegy, később megismerem ezt a festőművészt is, leszbikusnak gondolom, de ez az egész talán nem fontos.

Megpróbálom összefoglalni viszonyunk történetét, bár nagyon zavaros az egész. Most kicsúszott a számon, de hát igen, kapcsolat lett belőle, még hozzá úgy, hogy a fejembe vettem, hogy randevüzni szeretnék a spinével. Nem tudom, miért, mert nem tetszett. Valami piszkált, hogy ezt az ügyet valahogyan folytatni kell, vagy le kell zárni, szóval nem maradhat ennyiben. Amiket mesélt, még ott, a kocsmában, azok is inkább taszítottak, mint vonzottak volna. Még csak érdekesnek sem találtam az elbeszéléseit. Meglepett szokatlan nyíltsága bizonyos téren, másrészt, mint utóbb kiderült, teljesen zárkózott volt, semmi lényegeset nem árult el magáról, csak a könnyelműségét. Meg azt – ezt később derítettem ki –, hogy született hazudozó. Így aztán nem tudom, igaz volt-e az is, amit a szerelmi életéről, azaz inkább annak a hiányáról nevetgélve elmesélt. Hogy együtt élt egy élsportolóval, aki fontosabbnak tartotta a meccsek utáni sörözést a haverjaival, mint azt, hogy vele legyen. Beszélt egy híres, öreg zsidó filmrendezőről, aki egymillió forintot ajánlott föl neki, mondván, hogy nincs szüksége erre a pénzre, és látja, hogy ő szegény. Kérdeztem, nem evidencia-e számára, hogy egy összegben akarták megvásárolni, és hogy ez egészen közönséges prostitúcióra való felszólítás. Elkerekedett szemmel, csodálkozva nézett rám, nem részletezem ezt a témát, nyilvánvaló, hogy annyira tapasztalatlan, pláne buta nem lehetett, hogy ne értse meg ennek a pénzajánlatnak a jelentését és jelentőségét. Ha ugyan igaz az egész! Nos, ilyen vegyes benyomásokkal és a rejtélyes belső késztetéssel, hogy meg akarom ismerni, elkezdtem keresni. Megadta a telefonszámát, hívtam napközben, hívtam este, többnyire lerázott, kitérő válaszokat adott.

Végül, pár hét után valamilyen rendezvényre indultam, ötletszerűen felcsöngettem, és megkérdeztem, nincs-e kedve velem jönni. Megadott egy időpontot, hogy hány órakor és hol várjam. Előbb ott volt, mint én. Megint nadrág és dzseki volt rajta, meg tornacipő. Ezt jól láthattam, mert mint aki futóedzés után lazító gyakorlatokat végez, egyik lábát magasan

föltette egy villanyoszlopra, és ezt behajlítva, a másikat kinyújtva, rugózó mozdulatokat végzett az utcán a járókelők némi csodálkozására. Mire odaértem, már normális testhelyzetet vett fel, nem is utalt semmiféleképp az előző tornagyakorlatra. Elindultunk a buli irányába, nem részletezem, aznap éjszaka nálam maradt. Hajnalban rémült szorongással riadtam fel mellette, aludt még, én pedig kétségbeesetten gondoltam arra, hogy esetleg ottragad. Semmit nem tettem, nem ébresztettem föl, nem mocorogtam, egyszerűen volt bennem valami tapintat vagy jólneveltség, hogy hadd aludjon, és valami késztetés, hogy kiugorjak az ágyból, és elrohanjak. Megpróbálom elmondani, hogyan nézett ki, bár nagyon nehéz. Az arcáról kétféleképp kell beszélni. Amikor fölébredt, szeme gyulladt volt, bedagadt, a festéket valószínűleg lefekvés előtt lemosta, erre nem emlékszem, egyrészt elég sokat ittam, másrészt sötét volt a szobában, amikor lefeküdtünk. De ő még valamit matatott a tükör előtt, egy fekete maszatos, gyűrött papír zsebkendőt később megtaláltam a mosdó alá dobva. Tehát amikor smink nélkül csak nézett szórakozottan, és magára hagyta az arcát, azaz nem beszélt, nem fordult felém, miközben fűzte a tornacipőjét – az arca inkább csúnya volt. A haja összenyomódva már nem hatott hatalmas, izgalmas bozontnak. A testéről is nehéz egyértelműen beszélni, mondhatom, hogy kislányos, arányos, szép bőrű fiatal nő, de azt is, hogy jellegtelen és inkább csenevész, mint nőies figura. Megint más benyomást tett, amikor kilépett az utcára. Kikenve-fenve, fölöltözve, ahogy mondani szokták, egy bombázót láthatott a járókelő. Hatalmas szem, valami sprével befűjt, s ennek következtében óriási göndör sörény, sportos és érdekes alkat, izgalmas járás. Ez a kettős kinézet teljesen passzolt kettős személyiségéhez. Talán volt benne jóság, gyöngédség, de inkább érzékenység. Nem a másik ember, a világ dolgaira, a művészetekre stb. nyitott érzékenységről beszélek, hanem arról, amikor valaki túlságosan erősen reagál minden őt ért, vélt vagy valóságos támadásra. Jobb lenne érzékenység helyett ilyes szavakat keresni: sértődékenység, ijedősség. De amikor jól nézett ki, akkor is mélység nélküli, fénytelen fekete kő volt a tekintete.

Hozzám költözött, és bonyolult kapcsolat vette kezdetét. Teltek a hónapok, és semmi mást nem tudtam meg róla, mint amit az első napokban is kiderítettem. A kinézetéről beszéltem; a karakteréről, a jelleméről, az intellektusáról is próbálok szólni. Okos, de az ér-

zelmi intelligenciája csekély. Empatikus képességnek nyomát sem találtam benne. Hihetetlenül egocentrikus, mondjuk nyugodtan, hogy önző és betegesen hiú. Átkozta az eget, mert nem formásabb a fenéke vagy a melle, mert nincs hosszabb lába, combja, és egyéb ostobaságok. Úgy beszélt magáról, mint egy áruról, amely valami tévedés vagy szándékos gonoszság következtében megromlott, vagy nem sikerült elég jól. Messze a saját értelmi szintje alatt vallott arról, hogy milyenek tartja a szép nőket és az érdekes férfiakat, ez a színvonal az ócska bulvármagazinok stílusához vagy a valóságshow-k mércéjéhez igazodott. Mikor rájöttem, hogy a jelleme taszít, fölfirkantottam egy papírra a negatívumokat, amelyeket az előbb részben már elmondtam. Később Kulcsár Zsuzsanna könyvét olvasva találtam rá a Cleckley-féle meghatározó jellemzőkre, amellyel a pszichopátákat leírja. Itt a tizenhat pontból csaknem mind ráillik. Ami psziszol, azokat sorolom: pszicho-neurotikus manifesztációk hiánya, megbízhatatlanság, szavahihetőség hiánya, őszintétlenség, büntudat és szégyenérzés hiánya, nem megfelelően motivált antiszociális viselkedés, gyenge ítélőképesség, a tapasztalatból való tanulás hiánya, kóros énközpontúság, szeretetképtelenség, főbb érzelmi reakciók általános sivársága, a belátás speciális hiánya, interperszonális érzékenység hiánya, a nemi élet személytelen és integrálatlan mivolta.

Bárki joggal kérdezhetné, hogy ha ez a nő ilyen, vagy én ilyennek látom, miért maradtam egyetlen percig is vele? Egyszerű lenne azt mondani, hogy nem tudom, vagy hogy a hírhedt pszichopata báj miatt, de ez nem lenne teljesen igaz. Amikor egyre elfajulóbb veszekedéseink során lelépett, és pár napig távol voltunk egymástól, rám tört a magány szorító érzése, és valami kétségbeesés, hogy elhagynak. Ő ugyanígy érezhetett, és mindkettőnkél szerintem a borderline-kór tünetei voltak megfigyelhetők. Ennek a pszichés rendellenességnek a fő jellemzője az, hogy az ember nem bírja elviselni, ha elhagyják. Őt nem lehet elhagyni, mert akkor kóros szorongás veszt erőt rajta, és ennek nincs köze a szerelemhez, a szeretethez vagy az igazi értékeken alapuló ragaszkodáshoz a másik iránt. Az ilyen beteg egyébként mindenben normálisnak és egészségesnek tűnik, és nagyon is bátran hagy el másokat. De őt nem szabad! Azt nem bírja, nem tűri, foggal-körömmel viaskodik, míg visszaszerzi áldozatát, hogy ő hagyhassa el az illetőt. Nos, mind a ketten ilyenek voltunk. És éppen nem akadt senki, se neki, se nekem akkor, azokban a per-

cekben vagy órákban, amikor rádöbentünk, hogy a másikunk elhagyta, vagy el akarja hagyni. Egy szó, mint száz, vergődünk, kínlódtunk, és veszekedések, verekedések tarkította kapcsolatunk folytatódott. Életemben senki nem tudott úgy földühíteni, olyan feneketlen gyűlöletet kiváltani belőlem, mint Ráhel. És ő ugyanígy gyűlölt veszekedéseinkkor engem. Két-három napig tartottak ezek az indulatkitörések, vagy az indulatkitöréseket követő jeges némaság, hallgatás, és ilyenkor kerültük is egymást. Aztán, ha elmúlt ez a két-három nap, igen kellemesen töltöttük együtt az időt. Egykettőre rájöttem, hogy semmilyen módon nem gondoskodik rólam, nem törődik velem, nem várhatok tőle semmi ilyesmit. Ezt tudomásul véve tapostuk ezt az átkozott malmot. Azt reméltem, hogy jobb ember lesz belőle. Hogy egyrészt megszelídül, másrészt valahogyan megtér. Megtér a benső dolgokhoz, a lélekhez, a finom szellemiséghez. Egyre-másra hagytam magam félrevezetni azoktól a jelektől, amelyeket én finomlelkűségként akartam értelmezni, holott csak az a fajta érzékenység volt, amit fentebb elbeszéltem. És én meg akartam jobbítani ezt a kapcsolatot. Valami érthetetlen csökönyösség, kényszeresség lett rajtam úrrá, hogy egymást szerető pár legyünk. Hogy megfeleljek neki, hogy szeressen, hogy ragaszkodjon hozzám. Hogy ne bírjon nélkülem élni. Ahelyett, hogy simán elküldtem volna, hogy megmenekültem volna, hogy megmentettem volna az idegrendszerem. A veszekedések során szó szót követett, sötét szemével gyűlölködve nézett rám. Sziszegve gonosz vádakot vágott a fejemhez. Bármilyen hibájára utaltam, rögtön mondott valamit arról, hogy én még hibásabb vagyok, még bűnösebb, még rosszabb ebben-ebben-amabban, aztán egymáshoz közel lépve egymás arcába néztünk remegve, valami végső mocskot vágott a fejemhez, és elfordult tőlem. Amikor válaszolni akartam, befogta a fülét, vicsorgott és toporzékolt, letéptem a kezét, amit a füléhez szorított, és az arcába ordítottam valami örültséget. És ezek a veszekedések ismétlődtek. Egyre jobban elfajultak, és egyre ijesztőbbé váló rohamokban jelentkeztek.

Különösen borzalmasak voltak ezek a jelenetek a menstruációs időszakában, vagy ha megpróbáltam gyógyítani magam, kikapcsolni mindazt, ami kétségbe ejt, azaz nyugtatót vettem be, és erre ittam. Ilyenkor elvonultam, lefeküdtem, a falnak fordultam, de a benne lévő megvetés a piálással kapcsolatban nem hagyta nyugodni, addig piszkált, addig tette a megjegyzéseket, amíg beszálltam a ringbe, és kezdődtek

a förtelmes veszekedések, verekedések. Démon kötött az életembe, bajok, problémák, betegség és tragédia is.

Spartacus nem akart harcolni, de a kiképző, gyűlölt ellensége újra és újra provokálta. Egy ízben, amikor a zubogó üstök között járt a tiszt, Spartacus hátulról derékon ragadta, és fejét belenyomta a forró folyadékba. Társai azzal támadtak öreikre, amit a kezük ügyébe kaptak. A marha feldarabolásához használt bárdokkal zúzták be a katonák koponyáját, hogy az ételhez előkészített nyershúsokkal keveredett össze kicsorduló agyvelejük. Hatalmas küzdelem kezdődött, amely gyorsan véget ért, a túlerő reménytelenné tette a rabszolgák helyzetét. A lázadási kísérletet véres leszámolás követte. Akit tudtak, megkíméltek a katonák, öreik, mert szükségük volt az erős, eleven harcosokra, akiket a porondon fognak az oroszlánok vagy társaik szétmarcangolni. Spartacus több sebből vérezve ücsörgött vasláncokra verve, amikor bejött a mester, maga is fölszabadított rabszolga, egykori gladiátor. Nagy tálcán süttet és bort hozott. Leült Spartacus mellé, ruhája redői között illatos kenőcsöt vett elő, s ezzel kezegette a sziszegő férfi sebeit. Unszolta, hogy egyen, mert szükség lesz az erejére, holnap a császár előtt válogatott ellenséggel kell megküzdenie. Mikor röpke éjszakai nyugalom után eljött az idő, őt és társait beöltöztették, fölfegyverezték, és a rettegett folyosón a porondra vezették.

Ellenfelem az aréna szemben lévő oldalán állott. Maga volt a szörny. Keze, lába bilincsből, szeme beakasztva, szája habot vetett, fogait csattogtatta. Amikor leverték láncait, őriöngve rohant rám, torz alakja jobban hasonlított kemény homlokú, fűjtató, vágató bölényre, mint emberi testre. Szájából dárdaszerű hegyes fogak meredtek elő, látszott, hogy semmi nem állítja meg, csak a halál. Amikor háromágú nyilas nyársát rázva a közelembe ért, mindenre elszánt mozdulattal megpróbáltam egy bevált fogásomat alkalmazni, oldalra vettem magam a földre, és lábam kaszázó mozdulatával elgáncsoltam. Arccal a földre esett, azonban lándzsájára támaszkodva hamarosan négykézlábra állt, már csak annyi időm volt, hogy feléje sújtsak rövid római kardommal, amely lecsúszott a lapockáján, nagy darab húst hasítva le a hátáról, hogy kivillantak lilás-fehéres bordacsontjai. Ekkor ütést éreztem az Achilles-inamban, megrogyott a tér-

dem. A földre zuhant rém lábikrámba harapott, alkapcsát összeszorította, és nem eresztett. Borzalmas fájdalom járt át. Az arcom vérzett, a veríték és könny elegyétől csak homályosan láttam a lábamnál összegörnyedő és nyüsztítve harapó figurát. Maradék erőmet összeszedve, félig feltérdelve, oldalam mellett megemeltem kardomat, és teljes erővel lesújtottam arra a homályos fekete izomkötegre, ami a rém verző háta volt. Vágásommal félig leszakítottam a karját, ekkor engedte el a vádlimat, és föltápászkodván kitátott, vérhabot hörgő pofájával az arcom felé csattogott. Megragadta a kardomat, olyan erővel, hogy amikor megrántottam, elmeteszve ujjait, azok lehulltak a porond lucskos fűrészpórába.

Nem tudom, ki lett a győztes. Filmként peregtek fejemben az események, fájdalom helyett már csak émelyítő szagokat éreztem és kétségbeesett rémületet. Aléltan hevertem kemény deszka-fekhelyemen, valami forróság járt a bokám körül, fehér kötést láttam a lábamon, amelyen átütött a vér. Szívem majd' szétrúgta bordaketreccét, vibráló fények táncoltak körülöttem, aztán feneketlen sötétség vett körül. Tudtam, hogy nem halogathatom tovább, meg kell tennem.

Magasan szálltam valami varázsszönyegen, rohanat alattam a vidék, némán hullámoztak az erdők, mintha egy dzsungel-tájat láttam volna fölülről, elnémított filmen. Rettenetes volt, ahogy hajladoztak a lombkoronák – egyetlen hang nélkül. Úgy, mint a *Nagyításban*, akárha a tökéletesen gondozott park, a park közepén álló pár és a körülöttük lévő erdő jelent volna meg, talán álmomban. Elhessegettem a látványt, ahogy a fák közül előbújik egy revolver csöve, de a következő pillanatban már abban a jelenetben láttam magam, vagy ahhoz hasonlóan, amikor a film fotós hőse éjszaka visszamegy a tisztásra, megkeresni a feltételezett hullát. Szakadékban bukácsoltam lefelé. Meredeken zúgott alá a gyorsfolyású hegyi patak, medrében sziklanagyságú mohos kövek álltak, és zárták el útját a víznek, amely kanyarogva, dühöngve kereste a menekülés lehetőségét. Én az egyik iszamos, vörös kövön kapaszkodtam meg, innen másztam át a következőre, láttam fent azt a sötét, tompa tekintetet a viaszszárga arcban, mintha egyre nőtt volna, egyre közelebb jött volna hozzám, szinte rám hajolt.

Tudtam, hogy mögé kell kerülnöm, és le kell lököttem a sziklák közé.